

# DE POSTRYDER

## DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s'lijngsdags, s' donderdags en zaterdag.  
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEGE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.  
Alle bezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. inhamen de maal, 8 fr. buiten de stad.  
Een blad afzonderlijk, 30 centimes.  
De aankondigingen, per driekwart, 15 centimes.  
De rekamten, per driekwart, 25 centimes.

TONGEREN, DEN 22 JANUARIJ.

**Hadde men geen soldatenleger!...**

M. Coomans heeft opgerekend dat, sedert onze historie bestaat, meer dan 8 miljoen 500 duizend Belgen op het slagveld gesneuveld zijn.

Onze legerkosten, van 1850 tot nu, belopen tot de som van twee duizend miljoen. Dat maakt eene jaarlijksche kroos van honderd miljoen. Hadde men maar t' vierde der legerkosten gedaan en dezelfde belastingen behouden, dan had ons land thans een zuiver inkomen van vijf en zeventig miljoen.

Daarmede zouden wij verlost worden van den dwang-soldatendienst, van de lasten op het hier, op het zout, op de patenten.

Wij zouden maar het derde betalen van Frankrijk en Pruisen, en wij zouden zes keeren meer vrijheid hebben. Dat zou ons een sterkte geven grooter dan die van tachtig, van twee honderd duizend man achter de vestingen van Antwerpen.

Welke is de mogendheid die zou durven peizen op de verovering van een land dat zulk eenen moreelen wederstand zou bieden! Het rijkste van Hannover geeft reeds veel hoofdspinning aan M. de Bismarck, alhoewel geheel deszelfs wetgeving maar al te gelijk was aan die van Pruisen.

Er werd dezer dagen veel gesproken dat men tijdens de Expositie van Parijs zou afgezien zijn van de bagage en de reizigers te visiteren bij het inkomen op de grenzen; men bemerkte dat er deswegens onderhandeld was geworden tusschen de kabinetten van Londen en Parijs. Thans verzekert men dat het franskou gouvernement, zonder deswegens nog eenige stellige beslissing genomen te hebben, echter niet genegen is dat onderzoek teennemaal af te schaffen, ingezien het belang van den koophandel die veel schade zou kunnen lijden door de fraude welke er dan zou kunnen gepleegd worden.

**Runderpest.**

De gezondheidsstaat van het vee verbeterd niet in Holland. Volgens de laatste ambtelijke bulletijns zijn er van 23 tot 29 december 5832 nieuwe gevallen ontstaan. Het cijfer der vorige week beliep maar tot 5771. Ziehier hoe deze gevallen verdeeld zijn:

	Ziekten.	Gestorven.	Afgemaakt.	Genezen.
Zuid-Holland	2388	769	27	307
Utrecht	2477	1711	1	675
Noord-Holland	730	57	670	2
Gelderland	37	3	116	»

Te samen. 5832 2540 814 984

Den 29 december overleefden 4585 zieken, iets wat niet veroorlooft eene aanstaande verbetering van den gezondheidsstaat te vermoeten te zien.

De ziekte heeft op nieuw Noord-Brabant overweldigd; zij heeft zich in eens vertoond in vijf gemeenten, te Herpen, Beek, Vugt, S' Oudenrode en Ulenhout; 47 hoornbeesten en 2 schapen zijn moeten afgemaakt worden. Men verzekert dat de besmetting ook over de pruisische grens gekomen is, dicht bij Biebrich, waar men 50 stuks vee in eene enkele hoerderij heeft moeten afmaken. 't Is nochtans niet dat de pruisische overheid de vereischte voorzorgen verzuimt om haar grondgebied te behoeden; zij heeft intendeel de strengste maatregelen genomen in het land van Kleef, door alle gemeenschap met Holland te verbieden; de menschen zelve mogen maar op twee punten over de grens stappen en in Pruisen treden na ontsmet geweest te zijn.

De regering van Nederland schijnt niet zoo zeker te wezen over de gedragslijn welke zij moet aannemen om een einde te stellen aan de plaag. Zij heeft inderdaad eene groote commissie ingesteld bestaande uit gouverneurs, leden der deputatiën, geleerden, enz. Deze commissie is geroepen om de regering in te lichten over de volgende punten:

a. Aan welke oorzaken is de mislukking te wijten van de tot dus verre genomen maatregelen?

b. Indien de tegenwoordige schikkingen voldoende werden geoordeeld, wat zou er te veranderen zijn om haar eene spoedige krachtadigheid te verzekeren?

c. Zijn er nog andere maatregelen te nemen om bij te dragen tot de uitroeiing der runderpest?

d. Kent men middelen om vee te kweken dat weinig of niet blootgesteld is aan de aanvallen der runderpest?

Zal er uit de beraadslagingen dezer commissie een geheele voortloeffing van spoedige en krachtadige maatregelen? Men mag het verhoppen ware de klaarlijkheid seker ruim eene eeuw in heel Europa in 't licht gebracht, eene doode letter zou blijven voor eene vergadering van met oordeel bezaafde mannen.

Van 22 tot 29 december zijn er in Engeland negen nieuwe gevallen van runderpest ontstaan: 118 dieren zijn afgemaakt om de besmetting te beletten. Deze daderaken bewijzen op nieuw de haastigheid der plaag. Men weet nimmer wanneer men er mede gedaan heeft.

Sedert de laatste gevallen te Antwerpen vastgesteld, is de runderpest in België niet meer gezien geweest. Het is echter te vrezen dat wij nog meer dan eene inrukking der plaag zullen ontmoeten, zoolang dezelve met de tegenwoordige hevigheid in Holland blijft woeden.

**Armoede in Italië.**

Men leest het volgende in de *Correspondentie van Rome*:

« De armoede wordt zoo groot in Italië, dat het gouvernement van Florence, zegt men, zeer ougerust is over de gevolgen welke er kunnen voorspuiten. Men weet dat de nieuwe onafhankelijkheid, na de groote feesten, welke de revolutionnaren hebben willen geven te Venetië, niets dan eene verschrikkelijke ontbering van de werkende klassen heeft achtergelaten, en dat het een wezenlijk gevaar is haar niet te ondersteunen, want de muiteryn volgen elkander op.

« In Sicilië is het volk der steden in gisting en dat van het platteland woedend, zes jaren van politieke dwingelande, officiële afpersingen en baanstrooperij hebben de maat doen overloopen. Het schijnt dat de Scitaniënen een nieuwen opstand beramen.

« In Sardinië sterven de behoeftigen letterlijk van honger gelijk in Ierland. De *Courriere di Sardegna* zegt, dat de hoeren gedwongen zijn gras te eten, gelijk de dieren, en dat een vader, welke voor hem en zijne familie geen ander voedsel had, zekeren morgen twee zijner kinderen dood van honger op hun bed heeft gevonden.

« Nabij Cagliari, zegt de *Gazette del Popolo*, voeden de inwoners, welke in overvloed leefden, zich thans misluitend met mastenbladeren en haagappelvruchten... De boonen, welke in den dag zijn gezaaid, worden des nachts door verhongerde ongelukkigen uit den grond gehaald.»

**Men schrijft uit Diest:**

Dezer dagen is te Caggevinne-Assent in de groote Groenstraat afgebrand een huis van twee wooningen bewoond door de eigenaars Jan-Baptist Clerckx en Petrus-Franciscus Claes, handwerkers. De voorraad van stroom, graan, palaten, bedden, beddengoed, met een woord, geheel de haaf en meubels zijn de proot der vlammen geworden. De oorzaak van dezen brand, in de afwezigheid van die werklieden ontstaan, is onbekend. De gemeente besturen van Caggevinne-Assent en van Diest hebben die van alles beroofde werklieden der openbare weldadigheid aanbevolen.

— Nog verscheidene vrijwilligers van het belgisch-mexicaansch legioen zijn terug gekeerd naar hun vaderland; zij zijn geregisterd door Brussel gepasseerd.

— Men schrijft uit Amsterdam, 18 januarij: Van verschillende zijden ontvangen wij berichten omtrent de gevolgen van den sneeuwstorm, welke geregisterd en gisteren heeft gewoed. Verscheidene spoorreinen zijn niet vertrokken en de posten zijn of niet, of eerst lang na hun tijd aangekomen. Uit Apeldoorn meldt men ons per telegraaf, dat aldaar sedert dingsdag geen post is ontvangen.

Zelfs in onze stad was het verkeer min of meer gestremd en op sommige plaatsen, b. v. aan de nieuwe brug bij den buitenkant, hadden eenige ondernemende sjouwerlieden eenen geregelde dienst georganiseerd, welke tegen eene kleine vergoeding de voorbijgangers over de brug hielpen, die zonder deze hulp wegens den hevigen wind niet zonder levensgevaar was te passeren.

Naar het schijnt, zijn een paar ernstige ongelukken te betreuren. Men verhaalt thans dat een knaapje en eene jonge vrouw in eene gracht zijn gewaaid en verdronken.

— Uit het overzicht van den stand der

veeziekte gedurende de week van 30 dec. 1866 tot 5 jan. 1867 (opgenomen in de *Staats Courant* van gisteren) blijkt, dat Muiden, Drie-en-Onder-Amstel en vooral te Nieuwe-Amstel de ziekte wat af, te Westerkarspel wat toegenomen is. Hier klom het cijfer hooger dan ooit te voren en wel tot 162 gevallen.

In de andere gemeenten bepaalde zich het cijfer der aangevallen, als gewoonlijk, tot weinige en sommige gemeenten bleven geheel vrij. Te Haaslem kwam voor het eerst een 8 tal gevallen voor, behalve te Nieuwendam, waar runderen zijn aangevallen, en te Nieuwe Niedorp (voor het eerst). Heerhugowaard en Broek in Waterland, ieder met het geval, heeft de ziekte zich ten noorden van het IJ niet vertoond; te zamen 18 gevallen, tegen 40 in de voorafgane week.

De ziekte barsste verder uit in Noord-Brabant, te Ulenhout en St-Oudenrode, Overijsel te Zwollekerspel.

— De stad Parijs brengt jaarlijks 241 miljoen franken op en verteert er ook omtrent zoo veel aan nieuwe gebouwen, behoeften, enz. Menge landen hebben zoo veel niet noodig.

— De ONDERZEESE KABEL. — De *Lloyl universel* meldt een van de opmerkenwaardigste ontdekkingen, welke er met de onderzeese kabel koozen zijn:

« Een koopman van Londen, welke koort in Californië wilde aankopen, verzond in den morgen van 23 december, het bevel tot aankoop. Des avonds, ten 9 ure, ontving hij de tijding, dat de koop gesloten was.

« Het menschelijke woord had dus in eenen dag eenen weg van 2300 mijlen afgelegd, zonder den tijd te rekenen, welke de californische gebroekt had, om eene belangrijke handelszaak af te doen.»

**Frankrijk.**

**NIJWE GEWEREN:**

Men leest in de *Patrie*:

« De jagers der garde hebben onlangs te Versailles proeven genomen met het Chassepot-geweer, waarmee zij sedert eenige maanden gewapend zijn. Zeker ten dien opzichte eenige inlichtingen over dit nieuw oorlogswapen.

« Het Chassepot-geweer draagt met ongehoorde juistheid tot 4.000 meters; het is voorzien van eene plaat, een soort van stop in caoutchouc, hetwelk de tampon van den loop lichtdicht sluit. De maad is zeer kort. Men kan met dit geweer 15 schoten per minuut lossen; doch in de praktijk regelen de officieren de lossing op 8 schoten.

« In het oogpunt der al te spoedige uitputting van den krijgsvorraad en der juistheid van het schot, zou het gevaarlijk zijn dit getal te boven te gaan. Het wapen is zeer licht; het weegt 4 kilg.; zijn vorm is schoon en de kolf past volkomen aan den schouder. De kogel is zeer klein, hetgeen toelast vele kardorzen te dragen. De sabel-bajonnet wordt op den loop gestekt.

« Het Chassepot-geweer is oneindig beter dan het pruisische geweer, hetwelk boven de 400 meters niet juist draagt, dat den soe daad in het gezicht spuit en voorzien is van eene al te lange maad, welke heel dikwijls breekt.

« Ons nieuw oorlogswapen heeft de bewondering opgewekt van de deskundigen, welke de schijfschietingen der jagers te vort hebben bijgewoond. Deze soldaten aan hun wapen gewoond, hebben vooral op 1.000 meters afstand wonderse uitwerksels gedaan. Op dien afstand werd de schijf ten minste 20 keeren op de 100 geraakt. Het Chassepot-geweer nuunt vooral uit door zijne eenvoudigheid en sterkte.»

— Parijs, den 20 januarij.

**DE BRIEF VAN KEIZER NAPOLEON.**

Het groot onderwerp van alle gesprekken is nu de brief des Keizers en het decreet, sinds eenige dagen met een koortsachtig ongeduld afgewacht.

« La Presse » zegt dat hare wenschen niet geheel en al verwezenlijkt zijn geworden, om reden het recht van antwoord op de Troontrede daarbij geheel en al wordt afgeschafte; zij verlangt eene ontbinding der Wetgevende Kamers. Ook de bepalingen wegens de rechtsplechtigheid der dagbladpers schijnen haar te donster, en zij verzet zich tegen de schikking dat de correctionele rechtbanken in stede van jury, gelast zullen zijn met de beoordeling der drukpers-overtredingen.

— Al de Ministers hebben gisteren hun ontslag neêrgelegd in 's Keizers handen. Men verzekert dat een bijvoegsel van den *Moniteur* heden avond uitgedeeld zal worden, welke de naamlijst

der nieuwe Ministers zal aankondigen.

Men geloofde dat het minister van oorlog toevertouwd zal worden aan den maarschalk Niel; dat der marine aan den admiral Rigault de Genouilly, dat der openbare werken aan den heer Foreade de la Rocheville, en dat der finantiën aan den heer Rouher, en tevens Staatsminister blijft.

De andere portefeuilles zouden in handen der huidige ministers blijven. Men verzekert dat de heer Béchic verheven zal worden tot de waardigheid van Senator.

In de departementen van 't Zuidwesten is zoveel sneeuw gevallen, dat dezelve op sommige plaatsen bijna twee voet dik ligt. Op meest al de kleinere gemeenschapswegen is het vervoer nog belemmerd.

De gemeenschappen tusschen Marseille en Parijs, zijn volkomen hersteld.

**Oostenrijk.**

**OVEREENKOMST MET HONGARIË.**

Wenen, den 20 januarij.

De *Wiener Press* kondigt aan dat de overeenkomst op de voornaamste punten van geschied tusschen het Staatsbestuur en Hongarië, thans getroffen is. De Regering heeft zich volkomen vereenigd met de zictpunten van de commissie der vijgen.

De gemeenschappelijke zaken zijn de buitenslandsche aangelegenheden in zekere mate; de inlichting van het Iger, de finantiën en de koophandelsbetrekkingen. Voor den oogenblik, zal het Staatsbestuur geen gevolg geven aan het patent betrekkelijk de krijnsinrichting, welk onderworpen zal worden aan de afgevaardigden der Landdagen.

Ten einde de veiligheid des Keizerrijks te handhaven, tot zoo lang dat ontwerp beraadslaagd zij, zal het Staatsbestuur bij den Hongaarschen Landdag een *Postulat* indienen, strekkende om het legercontingent voorloopig in overeenstemming met de omstandigheden te stellen.

Het gemeenschappelijk budget voor het keizerrijk wordt behandeld.

Hongarië zal deel nemen aan de aflossing der Staatschuld en dezer interesten, in evenredigheid van 60 tot 128. De indirecte belastingen worden aan Hongarië overgelaten. De afschaffing van 't monopolie op den tabaksbehoed is waarschijnlijk. De douanerechten en de bepalingen op den koophandel aan deze zijde der Leitha lijven op de huidige grondslagen gevestigd.

**Engeland.**

**VERSCHRIKKELIJKE RAMP.**

Wij ontleenen aan de *Sau* de volgende inlichtingen over eene verschrikkelijke ramp welke er in den namiddag van den 15 in Regent's Park heeft plaats gehad:

« Wij hebben de pijnlijke zending een der treurigste gebeurtenissen te moeten verhalen, welke ooit de wandelingen op het ijs in Regent's Park heeft gekenmerkt.

« Op het oogenblik van het toeval wandelden talrijke gentlemen en dames in groote *lollies*, op het ijs; plotseling, omtrent 4 ure, brak een groot gedeelte van het ijs onder dit gewicht en ongeveer 200 personen vielen in het water. Het is zelfs op dit oogenblik onmogelijk nauwkeurig het cijfer op te geven van de personen, welke zoo plotseling in het water gelompeld werden.

« Men zou zich geen denkbeeld kunnen vormen van het geschreeuw der ongelukkige schaatserijders, doch dat van honne vrouwen, dochters en vrienden, welke zich met duizenden aan den boord van het water bevonden, was inderdaad hartverscheurend.

« Men heeft onmiddellijk de mannen van de koninklijke menschlievende maatschappij geroepen, welke zich met den bewonderenswaardigsten loover aan het werk stelden, en zij zijn er in gelukt ongeveer 40 personen te redden.

« Een gentlemen heeft twee kleine meisjes gered op het oogenblik dat men voor haar wanhoopde. Een groot getal personen werden door hunne vrienden gered. Men denkt, dat er niet minder dan 50 personen zijn omgekomen. Op het oogenblik dat wij schrijven, zijn er 11 lijken teruggevonden. Men denkt dat er nog 30 onder water zijn gelieven.

« Men was in de grootste verslagenheid gedompeld, en 't was de politie onmogelijk de duizende nieuwsgierigen te beletten, zich naar het tooneel der gebeurtenis te begeven.

« Op ieder oogenblik vermeerdert de volksmenigte; het zijn moeders en vaders, welke hunne kinderen, en bloedverwanten, welke de leden hunner familie komen bezoeken.»